

Actieplan Maatschappelijk Verantwoord Inkopen gemeente Oosterhout

Het college wenst Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI) effectief in te zetten om een concrete bijdrage te leveren aan de realisatie van duurzaamheidsdoelen en heeft het Manifest Maatschappelijk Verantwoord Inkopen ondertekend. Met dit manifest laten we zien waar wij als gemeente Oosterhout voor staan:

- Wij vinden het belangrijk om duurzame innovaties en Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen door marktpartijen te stimuleren via ons inkoopbeleid en opdrachtgeverschap;
- We laten de markt weten dat MVI in toenemende mate leidend zal zijn in onze Inkoopprocessen;
- We geven het signaal aan de samenleving dat wij onze voorbeeldrol als overheid serieus nemen;
- We geven het signaal aan onze eigen organisaties dat we hen willen meenemen in een toekomstgerichte werkwijze en inkoopcultuur;
- We geven een signaal aan elkaar dat we deze uitdaging samen aangaan.

Met de ondertekening van het Manifest MVI heeft Oosterhout zich gecommitteerd aan het opstellen van een Actieplan MVI. Het uitgangspunt van het Actieplan is om ervaring op te doen met MVI-thema's door te beginnen met zichtbare 'voorbeeldprojecten'. Concreet gaat het om het toepassen van vier MVI-thema's, namelijk Circulair inkopen, Duurzame energie, Bio-based inkopen en Social Return.

Het Actieplan MVI is tot stand gekomen door de inbreng en medewerking van afgevaardigden vanuit de gehele ambtelijke organisatie. Dit maakt dat de acties die opgenomen staan in het Actieplan MVI ook daadwerkelijk kunnen rekenen op draagvlak binnen de organisatie en dat MVI voor collega's herkenbaar is en tot de verbeelding gaat spreken. Het Actieplan bouwt voort op het huidige inkoopbeleid en bestaat uit een 'groeimodel', met de mogelijkheid op te schalen naar grotere uitdagingen. Dit geeft de gemeentelijke organisatie en de markt de ruimte om te leren en te experimenteren. Het Actieplan MVI kent een scope van twee jaar maar met een jaarlijkse vernieuwingscyclus. Dit betekent dat het Actieplan MVI ieder jaar zal worden ge-update en aangevuld met nieuwe duurzame doelstellingen passend binnen de thema's. Op die manier houden we een open en ambitieuze blik en brengen we daadwerkelijk en aantoonbaar veranderingen teweeg op het gebied van people, planet en profit.

oktober 2018,
mr. M.P.C. Willemsen, wethouder

Thema: Social Return	Ambitie: Met inzet van inkoopkracht maximaliseren van arbeidsparticipatie van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en daarmee terugdringen van sociale en financiële armoede.
--------------------------------	---

Gerealiseerd tot 2019
Schuldhelpverlening: Budgetvoorlichting en persoonlijk advies gegeven aan cliënten
Onderhoud openbaar groen en onkruidbeheersing op verharding worden uitgevoerd door medewerkers van sociale werkvoorziening WAVA!/Go bv
Schoonmaak diverse gemeentelijke panden wordt uitgevoerd door medewerkers van sociale werkvoorziening WAVA!/Go bv
Bedrijfsrestaurant wordt mede bemand door medewerkers van sociale werkvoorziening WAVA!/Go bv
Postbezorging wordt uitgevoerd door medewerkers van sociale werkvoorziening WAVA!/Go bv
Concentratie zwembaden: Leerling-bouwplaats opgezet

Doelstellingen vanaf 2019	
Continueren van de inzet van de sociale werkvoorziening WAVA!/Go bv voor het bedrijfsrestaurant, schoonmaak, openbaar groen en postbezorging.	
De Krom / Contreie (samenstellen van een leerlingploeg voor leerwerk traject met diverse doelgroepen: statushouders, jongeren, ouderen etc)	
Den Ouden / Composteerinrichting De Hillen: 20 jaar lang een Social Returnverplichting van €30.000,- per jaar.	
Smienk / trapliften: samenwerking met lokale partij (www.inclusiefgroep.nl) voor wat betreft SROI invulling.	
EBN / Beveiliging: een kandidaat vanuit 'de poort' (zat in uitkeringsaanvraag) gaat starten met een leerwerk traject.	
Gorissen Bouw / brandweerkazerne den Hout: zonder stevige verplichting maar met een gezonde dosis ambitie een kandidaat die zich aandient de mogelijkheid bieden in het bouwproject Bandweerkazerne Den Hout in te kunnen zetten.	

Thema: Circulair inkopen	Ambitie: Door circulair in te kopen wordt de hoeveelheid afval vermindert dat door de gemeente Oosterhout wordt gegenereerd zodat de milieu-impact van materiaalgebruik zo minimaal mogelijk is.
------------------------------------	--

Gerealiseerd tot 2019
Meubilair van de activiteitencentra: Duurzaamheidseisen opgenomen in het programma van eisen.
Grafische dienstverlening: Diverse keurmerken en certificeringen gevraagd m.b.t. papier en verpakkingen. FSC of PEFC keurmerk en EU Ecolabel NEN norm 2728 Milieuvriendelijke afvoer van de te gebruiken/leveren verpakkingsmaterialen, Crown Superior FSC (forest label) Convenant Verpakkingen III en het Papiervezelconvenant IV.
PMD zakken: De zakken worden van minimaal 95% recycalaat gemaakt.
Bedrijfskleding: Oude kleding wordt ingezameld voor hergebruik.

Doelstellingen vanaf 2019	
Hergebruik van bestaand materiaal bij nieuwbouw of renovatie van Stadhuis: duurzaam bouwen inclusief duurzaam meubilair (bamboe of circulaire kantoormeubelen) vanuit de materialenbank inclusief grondstofpaspoort. Onder het duurzaam inzetten van meubilair wordt ook verstaan, gebruik van refurbished materialen.	
Hardware: In de aanbesteding hardware wordt zowel de CO2 prestatieladder als Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen opgenomen als gunningscriteria met een significante weging.	
In de aanbesteding voor printpapier, welke in 2019 gaat starten, wordt CO2 neutraal papier uitgevraagd.	
<p>Investeren in Logistiek Zonder Papier (LZP)</p> <p>Toelichting: Logistiek zonder Papier verbindt de logistieke keten van afzender, verlader, transporteur tot ontvanger zodat er veel tijd en papier wordt uitgespaard en minder CO2-uitstoot plaatsvindt.</p> <ul style="list-style-type: none"> • binnen afvalverwerking en logistiek worden verschillende bonnen gebruikt. Dit zou vervangen kunnen worden door een applicatie waarin de gegevens worden opgenomen ipv de fysieke bonnen; • en binnen de logistieke verzendingen het papier verminderen dus geen of minimale papieren verpakkingen gebruiken; • Dankzij E-facturatie zal er geen papieren factuur nodig zijn en zal het afhandelingsproces digitaal plaatsvinden. 	
<p>Vanaf 2019 worden er geen plastic vorkjes, bordjes en bakjes van normaal plastic meer besteld.</p> <p>Vanaf 2019 worden er (nog meer) gezondere producten opgenomen op de menukaart.</p> <p>Bij de aanbesteding voor ingrediënten voor het bedrijfsrestaurant zal lokaal inkopen opgenomen worden zodat het aantal voedselkilometers gereduceerd wordt.</p>	

Thema: Biobased inkopen	Ambitie: De inkoop van biobased producten binnen de gemeente Oosterhout maximaliseren zodat er zo min mogelijk eindige grondstoffen worden gebruikt.
-----------------------------------	--

Gerealiseerd tot 2019
Grasbankjes: Twee bankjes (buitenmeubilair) geplaatst gemaakt van Oosterhouts gras.
Bio-based faunaduiker (tunnel/oversteek voor kleine zoogdieren).
Biologisch afbreekbare kratten (bescherming voor jonge waterplanten).

Doelstellingen vanaf 2019	
Bij nieuwe aanschaf en vervanging van straatmeubilair, bestrating en verkeersborden voortaan de markt bevragen naar de mate van duurzame alternatieven en deze externe expertise benutten.	
In het eerste kwartaal van 2019 collega's middels een bericht op intranet informeren en instrueren om zowel bij de voorbereiding van een aanbesteding als bij de huidige leverancier uit te vragen wat de mogelijkheden zijn met betrekking tot biobased producten.	
Per 2019 gebruiken we bio-based kluitverankering in plaats van boompalen.	
Per 2019 gebruiken we bij het aanplanten van bomen palen van gras in plaats van palen van (kastanje) hout.	
Per 2019 gebruiken we biologisch afbreekbaar groen plastic in plaats van plastic gietranden bij bomen.	
Per 2019 in overleg met leverancier schoonmaak Stadhuis met ecologische reinigingsmiddelen.	

Thema: Duurzame energie	Ambitie: Met inzet van inkoop de impact vergroten van duurzame energiemaatregelen om zo gemeente Oosterhout emissieloos te maken.
-----------------------------------	---

Gerealiseerd tot 2019
Vernieuwbouw Mgr. Frencken College: EPC waarden opgenomen in het bestek waren hoger dan het bouwbesluit voorschreef.
Nieuwbouw Warande: EPC, CO2-reductie, verlagen onderhouds- en verbruikskosten. Overal triple beglazing. Geïsoleerde vloeren en de baden. Zonnepanelen op het dak, zonnecollectoren
Datacenter: CO2 neutraal, cradle2cradle datacenter.
Composteerinrichting: kantoorunit wordt Nul op de Meter, de GPR-waarde is minimaal 8,0 of beter. Reduceren brandstofverbruik (diesel en benzine) en de CO2-uitstoot op locatie met 15%. Twee laadpunten voor elektrische voertuigen. Groene stroom op locatie. Voorziet voor tenminste 10% in zijn eigen energiebehoefte en reduceren daardoor de CO2-footprint van de locatie met minimaal 10% ten opzichte van het jaar 2016. De locatie is in 2025 volledig energieneutraal.
Vervoersmiddelen: Vrachtwagens Euro 6 en elektrische belading, auto van facilitair is elektrisch.
Zonnepanelen: Wielrenvereniging De Jonge Renner. Op gemeentelijk pand (werf) worden in co-creatie 1.400 zonnepanelen gerealiseerd.
Openbare verlichting is in LED uitgevoerd en dimbaar.

Doelstellingen vanaf 2019	
Percentage enkelzijdig printen verlagen van 70% naar 50% binnen 1 jaar.	
<p>Continue aandacht voor vermindering van de energievraag met name op de volgende onderdelen: Licht (LED), Warmte en Koeling.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bij renovatie aandacht voor isolatie ten aanzien van warmte en koeling voor gevels, vloeren en daken. • Bij nieuwbouw toepassen van de meest actuele technische en bouwkundige toepassingen in de bouw ten aanzien van energiezuinig bouwen zoals 'nul op de meter' of 'BENG'. • Bij nieuwbouw toepassen van warmtepompen, zonnepanelen, CO2 gestuurde ventilatie, bewegingsmelders ten behoeve van de lichtvraag, warmte- en zonwering. • Bij renovatie of nieuwbouw de meest duurzame handdroog-techniek toepassen in de toiletruimten. 	
De voertuigen van de bodes, handhaving en Equalit worden bij aanbesteding (in 2019) vervangen door elektrische voertuigen.	
In 2019 de scooters van de handhavers vervangen door duurzame middelen van vervoer. In 2019 aanschaf van twee elektrische dienstfietsen voor medewerkers van de gemeente ten behoeve van zakelijk verkeer.	
In 2019 middels een SDE+ subsidie zonnepanelen plaatsen op de brandweerkazerne Oosterhout.	

Thema: Algemeen	Ambitie: Maximaal communiceren van succesvolle inkooptrajecten en over voortgang en bereikte successen op gebied van MVI.
---------------------------	---

Aandachtspunten
<p>Aanmoedigen markt</p> <ul style="list-style-type: none"> - Meer dialoog met de markt; - Toepassen van MVI selectie- en gunningcriteria; - Vaker uitgaan van levensduurkosten; - Vaker kiezen voor een functionele uitvraag; - Daadwerkelijk toetsen van de duurzaamheidsbeloftes.
<p>Inzet driehoek bestuurder-budgethouder-inkoper</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inzetten op de organisatie van de driehoek bestuurder-budgethouder-inkoper; - Inzet om te komen tot een zo effectief mogelijk en zo breed mogelijk gedragen MVI Actieplan én uitvoering hiervan.

Doelstellingen vanaf 2019	
Jaarlijks een event organiseren voor leveranciers om uit te leggen waar Inkoop staat en mee bezig is, maar vooral om feedback op te halen vanuit de markt.	
In het eerste kwartaal van 2019 collega's middels een bericht op intranet informeren en instrueren om zowel bij de voorbereiding van een aanbesteding als bij de huidige leverancier uit te vragen wat de mogelijkheden zijn op het gebied van duurzaamheid en meer specifiek op onze vier thema's waarbij het vraagstuk van ketenregie meegenomen wordt.	
In het eerste kwartaal van 2019 aandacht voor het uitvragen van mogelijkheden bij nieuwe aanbestedingen opnemen in de inkoopworkshop 'Basis op orde' en in checklist bij formats/offerteaanvraag.	
Een 'vier-moment' organiseren na goedkeuring van het MVI Actieplan. Met het team een bedrijfsbezoek organiseren + alle collega's op een ochtend verwelkomen met een flyer en een incentive.	
In 2019 ieder kwartaal en in 2020 elk halfjaar de betrokken teamleden (eigenaren) benaderen over de stand van zaken en de resultaten actualiseren in het actieplan en verspreiden aan belanghebbenden.	
In 2019 ieder kwartaal en in 2020 elk halfjaar de stand van zaken en de resultaten actualiseren in het actieplan en verspreiden aan belanghebbenden. Maandelijks op intranet de behaalde resultaten/successen vermelden.	